

## ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย ในสายตาของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน\*

### The Image of Gay Group in the Opinion of Kasetsart University's Students ( Bangkhen Campus )

รัตนา ทรัพย์สงวน\*\*

ผศ.ดร.ดุชนันท์ เจริญสุข\*\*\*

#### บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตาของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เลือกด้วยการชักตัวอย่างแบบโควตาจำนวน 365 คน วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การหาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีภาพลักษณ์ต่อกลุ่มชายรักชายและปัจจัยที่ใช้ทำนายการมีภาพลักษณ์ต่อกลุ่มชายรักชายใช้การทดสอบไคกำลังสองและการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยพบว่า ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตาของนิสิตอยู่ในระดับดี เพศมีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตาของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตัวแปรที่สามารถร่วมกันทำนายภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตาของนิสิต ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย ประสิทธิภาพปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่องกลุ่มชายรักชาย และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย ตัวแปรทั้งหมดสามารถร่วมกันทำนายภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายได้ ร้อยละ 18.2

**คำสำคัญ:** ภาพลักษณ์ กลุ่มชายรักชาย นิสิต

#### Abstract

The purpose of this research was to study the image of gay groups in the opinion of Kasetsart University's students (Bangkhen Campus). Questionnaires were used to collect

\* วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาสังคมวิทยาประยุกต์ ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

\*\* นิสิตปริญญาโท สาขาสังคมวิทยาประยุกต์ ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

\*\*\* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

the data from 365 samples in three faculties with quota sampling method. Descriptive statistics were the percentages, the mean, and the standard deviation. Chi-square test and stepwise multiple regression analysis were applied to investigate the correlation and to predict factors of the image of gay group with the statistical significance level of 0.05.

Research result showed that the students had high level of positive opinion regarding gay image. For hypothesis testing, it was found that sex significantly correlated with the image of gay groups in the opinion of Kasetsart University's student (Bangkhen Campus) at the 0.05 level. The predictive factors of gay group image in the opinion of the students were their attitude about gays, the experience of gay interaction, and knowledge and comprehension of about gays. These factors were able to predict 18.2 percent of the image of gay groups in the opinion of Kasetsart University's students (Bangkhen Campus).

**Keywords:** image, gay group, student

## บทนำ

เป็นที่ทราบกันดีว่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นมหาวิทยาลัยในฝันของนิสิตหลายคนที่ยากจะเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แห่งนี้ ด้วยเหตุผลหลากหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นมหาวิทยาลัยที่เก่าแก่ มีชื่อเสียง อยู่คู่กับสังคมไทยมานานตั้งแต่ พ.ศ.2486 หรือ อยากจะมาศึกษาที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แห่งนี้ เพราะมีสาขาที่เรียนที่ตรงใจ รวมถึงการที่ได้เข้ามาศึกษาที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จะเป็นเกียรติต่อนิสิตที่จะเข้ามาศึกษาเป็นอย่างมาก เมื่อใครๆเห็นเข้มนักดมหวิทยาลัยพระพิรุณทรงนาคจะคิดว่าเป็นมหาวิทยาลัยที่มีเกียรติ โดยทำให้เกิดภาพลักษณ์ต่อนิสิตที่ดีอีกด้วย แต่เมื่อจะพูดถึงนิสิตที่เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แห่งนี้ จะพบว่ามีความนิสิตที่มากขึ้นในแต่ละปี ภาพลักษณ์ของของนิสิตมหาวิทยาลัยแห่งนี้จะมีลักษณะที่ดูโดดเด่นกว่ามหาวิทยาลัยแห่งอื่นโดยเฉพาะ ผู้ชายจะมีลักษณะการแต่งกายที่ดูสมารถ ดูดี มีความเป็นชาย มีความโดดเด่นในตัวเอง จนคนทั่วไปมองก็จะมีความคิดเห็นว่านี่แหละ คือนิสิตเกษตรศาสตร์ จนกระทั่งมีเพลงชื่อว่า ร่วงเกษตร มีท่อนเพลงตอนหนึ่งกล่าวว่า เกษตรนี้หล่อจริงๆ ผู้หญิงเขาซมกันลั่น เกษตรรูปหล่อพวกฉัน ใครเป็นคู่กันกินมันฟรีๆ ดังเนื้อหาเพลงที่ได้กล่าวมา จะพบว่า นิสิตชาย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นที่หมายปองต่อกลุ่มนิสิตหญิงมหาวิทยาลัยเดียวกันหรือต่างมหาวิทยาลัย แต่เมื่อสังคมมีการเปลี่ยนแปลงมีค่านิยมต่างๆมากขึ้น มีเทคโนโลยี ความทันสมัยเข้ามา ทำให้ภาพลักษณ์ของนิสิต บางอย่างเปลี่ยนแปลงไปด้วย จึงทำให้เกิดความหลากหลายทางเพศมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเกิดเพศที่สามเกิดขึ้น และเกิดกลุ่มชายรักชายเกิดขึ้นมาภายในมหาวิทยาลัยอีกด้วย

โดยปกติในสังคมจะถือว่าการที่บุคคลมีรักต่างเพศ (Heterosexual) คือ การที่เพศชายมีความรักต่อเพศหญิง หรือเพศหญิงมีความรักต่อเพศชาย ถือได้ว่าบุคคลกลุ่มนี้มีความปกติทางเพศ ซึ่งแตกต่างจากผู้ที่มิประพฤติกรรมรักร่วมเพศ (Homosexual) นั่นคือ การที่บุคคลมีความรักและความต้องการทางเพศ

กับเพศเดียวกัน ถูกสังคมมองว่ามีพฤติกรรมที่ผิดแปลกไปจากบรรทัดฐานของสังคม ซึ่งการที่ถูกสังคมมีอคติต่อกลุ่มรักร่วมเพศ ทำให้กลุ่มผู้มีพฤติกรรมรักร่วมเพศไม่สามารถเปิดเผยตัวตนที่แท้จริงได้ จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์นั้นแสดงว่าพฤติกรรมรักร่วมเพศมีมาช้านานแล้วตั้งแต่สมัยกรีก โรมัน ชาวเอเธนส์ทั้งหลายต่างมีความเห็นว่าความรักระหว่างผู้ชายด้วยกันเท่านั้นที่ถือว่าเป็นความรักบริสุทธิ์ (Chesser 1971: 132, อ้างถึงใน อริน พินิจวรารักษ์ 2527: 28) ในประเทศไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในรัชกาลที่ 4 ก็ได้ปรากฏว่ามีพฤติกรรมรักร่วมเพศจากการที่ได้มีประกาศใช้กฎหมายตราสามดวงห้ามพระสงฆ์กระทำการยารักร่วมเพศกับสามเณรและเด็กวัด (รักใจ จินตวิโรจน์, 2541) ซึ่งการที่สังคมเปลี่ยนไปในด้านต่างๆ สังคมมีการพัฒนามากขึ้น ทำให้เกิดการขับเคลื่อนทางสังคม ความคิดทัศนคติ แรงชักจูง การดำเนินชีวิตในสังคมรวมถึงมีการเข้ามาถึงของเทคโนโลยี ผู้คนมีอิสระทางด้านความคิด การเปิดเผยตัวตนที่แท้จริง การดำเนินชีวิตทำให้เกิดบุคคลที่เป็นรักร่วมเพศเกิดขึ้นมากมาย ไม่ว่าจะเป็น เกย์ ทรานส์ ทอม ดี ดี๊ด ฯลฯ ซึ่งในปัญหาที่เกี่ยวกับความผิดปกติทางเพศในประเทศไทยทั้งหมด ปัญหาการเป็นเกย์ ถูกจัดว่าเป็นปัญหาสังคมที่มักถูกหยิบยกขึ้นมากล่าวถึงว่าเป็นปัญหาหนึ่ง (อดุลย์ ตันเจริญ, 2526: 25 )

จากการสำรวจของนายแพทย์สมนึก วิบูลย์เสข อดีตนายกสมาคมต่อต้านโรคแห่งประเทศไทย ได้ประมาณการว่าในจำนวนประชากรไทยราว 50 ล้านคน จะมีเกย์อยู่ถึง 5 แสนคน หรือประมาณ 1 เปอร์เซ็นต์ของประชากรทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมู่วัยรุ่น นักเรียน นักศึกษา นอกจากนี้ นายแพทย์อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม พบว่า ปัจจุบันเด็กชายอายุต่ำกว่า 19 ปี เป็นเกย์ 6-7% ในขณะที่อายุ 20 ปีขึ้นไป เป็นเกย์ถึง 9-10% (อ้างถึงในรุ่งกานดา พงศ์ธรกุลพานิช, 2550: 3) เช่นเดียวกับ ณรงค์ศักดิ์ ตะละกัญและคณะ (พ.ศ.2515-2519) (อ้างถึงใน เพ็ญมาศ กำเนิดโทณ, 2528: 2) พบว่าผู้เข้ามาขอรับบริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเป็นรักร่วมเพศ ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา รวมทั้งมีชาวต่างประเทศมาตามสถานศึกษาต่างๆ เช่น วิทยาลัยครูราชวมงคล เป็นต้น การเพิ่มขึ้นของเกย์ทำให้เกิดความกังวลว่าจะมีปัญหาด้านสังคมเนื่องจากยังมีคนจำนวนมาก เชื่อว่าเมื่อมีเกย์ในสังคมมากขึ้นก็จะก่อให้เกิดปัญหาทางสังคม เช่น ปัญหาอาชญากรรม ที่เกิดจากความหึงหวงระหว่างกันจนถึงขั้นช่วงชิง ปัญหาศีลธรรม จรรยาเสื่อม ปัญหาสุขภาพจิตเพราะความกดดันทางอารมณ์และปัญหาต่อสถาบันครอบครัว (ประสพ รัตนกร: 2519) รวมทั้งเชื่อว่าผู้ที่ เป็นเกย์มักเกิดความรู้สึกมีปมด้อย เกิดโรคภัยไข้เจ็บ เกิดความรู้สึกกระแวง ไม่ได้ไว้วางใจคนอื่น เกิดความรู้สึกโดดเดี่ยว และเกิดพฤติกรรมต่อต้านทางสังคม (วัลลภ ปิยะมโนธรรม, 2532: 86-89)

จากความสำคัญของปัญหาจะมองได้ว่าภายในสังคมไทยประกอบด้วยกลุ่มคนหลากหลายรูปแบบ จึงทำให้เกิดความคิดและทัศนคติของแต่ละกลุ่มคนที่แตกต่างกันในด้านที่เกี่ยวกับภาพลักษณ์ของชายรักชาย ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจที่จะศึกษาถึงทัศนคติของกลุ่มนิสิตในมหาวิทยาลัยเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับกลุ่มชายรักชาย รวมทั้งปัจจุบันมีชายรักชายมากขึ้นภายในสังคม กลุ่มนิสิตนักศึกษา ในการศึกษาในครั้งนี้จะศึกษาถึงเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายเหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร และจะมีปัญหาในการใช้ชีวิตทางสังคมร่วมกับกลุ่มชายรักชายอย่างไรหรือไม่ น่าจะขึ้นอยู่กับการยอมรับของกลุ่มนิสิต ต่อภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย และในการที่จะศึกษากลุ่มนิสิต ในครั้งนี้จะมีมุมมองความคิดจะมีมุมมองที่กว้างกว่ามุมมองของกลุ่มคนทั่วไปภายในสังคมเพราะการรับรู้ข่าวสารหรือ

กิจกรรมทางสังคมในด้านต่างๆมีมากกว่า และขอบเขตพื้นที่ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน เป็นพื้นที่สามารถเก็บข้อมูลได้สะดวก และสามารถเจาะลึกข้อมูลที่สนใจจะศึกษาได้อย่างชัดเจนเป็นอย่างยิ่ง และผู้วิจัยสามารถที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ที่จะศึกษาวิจัยในมุมมองต่างๆที่กว้างมากขึ้นอีกด้วย

ดังนั้นการศึกษาความสัมพันธ์ของภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตาของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจในการศึกษา และเพื่อเป็นการเปิดมุมมองความคิดใหม่ๆให้กับสังคมไทยอันอาจจะนำมาซึ่งการปรับเปลี่ยนทัศนคติในเชิงลบที่สังคมไทยมีต่อกลุ่มชายรักชายให้เป็นทัศนคติในเชิงบวกมากขึ้น และทำให้เกิดการยอมรับกลุ่มคนเหล่านี้มากขึ้นอีกด้วย

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาพลักษณ์และปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของกลุ่มชายรักชายในสายตาของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคล และปัจจัยด้านสังคมของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน อันประกอบไปด้วย การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย และประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย ต่อภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตาของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขต บางเขน

### ทบทวนวรรณกรรม

#### 1. แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์และภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย

สุวรรณ แสงเฮ้ง (2542: 13) กล่าวถึงภาพลักษณ์ หมายถึง ภาพพจน์ มุมมองหรือสิ่งที่พบเห็นได้ยืน ได้สัมผัส ทำให้เกิดการรับรู้ ความเข้าใจ และเกิดความคิดรวบยอด ที่มีต่อสถาบันองค์การ บุคคล หรือกรณีเรื่องราวที่เกิดขึ้น ตลอดจนการดำเนินงานซึ่งอาจจะทำให้เกิดความประทับใจที่ดีหรือไม่ดีก็ได้ และภาพที่เกิดขึ้นนี้อาจจะเกิดจากประสบการณ์ทางตรงหรือทางอ้อมก็ได้

Robinson and Barlow ให้ความหมายภาพลักษณ์ว่า หมายถึง ภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจของบุคคลที่มีความรู้สึกนึกคิดต่อองค์การ สถาบัน และภาพในใจนั้นๆอาจจะได้มาจากประสบการณ์โดยตรง และประสบการณ์ทางอ้อม (จรัสลักษณ์ ผลบริบูรณ์เจริญ, 2542: 14)

Anderson and Rubin กล่าวว่าภาพลักษณ์ เป็นการรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับองค์การทั้งหมด โดยองค์การก็เปรียบเสมือนคนซึ่งย่อมมีบุคลิกภาพ และภาพลักษณ์ที่แตกต่างกัน (จรัสลักษณ์ ผลบริบูรณ์เจริญ, 2542: 15)

ภาพลักษณ์ซ้อน (Multiple Image) เป็นภาพลักษณ์ที่ตั้งมาจากสมมุติฐาน ว่าบุคคลในสังคมนั้นมาจาก “ร้อยพ่อ พันแม่” มาจากแหล่งต่างๆ มีความรู้ ความเชื่อ ฐานะทางเศรษฐกิจสังคม การศึกษา

และอื่นๆ ที่ต่างกัน โดยเฉพาะมีความรู้และประสบการณ์ต่อการต่างกัน ดังนั้นจะหวังว่า สมาชิกในสังคมจะมีภาพลักษณ์ในทางบวก (ต่อเรื่องหนึ่ง) และภาพลักษณ์ในทางลบ (อีกเรื่องหนึ่ง) ได้เช่นกัน พงษ์เทพ วรวิจิตร (2537: 124 -125)

จากที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น นิยามของภาพลักษณ์ คือ ภาพที่บุคคลมีในใจที่สะท้อนสิ่งต่างๆ หรือคน หรือกลุ่ม ออกมาโดยแยกได้สองประเด็นคือ ที่สามารถเห็นเป็นรูปธรรม เช่น ภาพลักษณ์ภายนอก ที่เห็นได้ สัมผัสได้และที่เป็นนามธรรมได้แก่ ทศนคติ ความคิด ความเชื่อที่สัมผัสไม่ได้ ที่บุคคลมีต่อสิ่งนั้นๆโดยไม่จำเป็นว่าจะต้องตรงตามความเป็นจริงเสมอไป

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า ภาพลักษณ์ หมายถึง ภาพที่เกิดขึ้นในใจของบุคคล ที่มีต่อการสถาบัน บุคคล หรือกลุ่มบุคคล ซึ่งภาพนั้นอาจได้มาจากประสบการณ์ทางตรงหรือทางอ้อมของบุคคล สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ หมายถึง ภาพที่เกิดขึ้นในใจของบุคคล(กลุ่มนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน) ที่มีต่อกลุ่มบุคคล ซึ่งได้แก่ กลุ่มชายรักชาย

## 2. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

Maier (1984 อ้างถึงใน อติศักดิ์ ชื่นชู, 2542: 11) กล่าวว่า ความคิดเห็น เป็นการแสดงออกของทัศนคติส่วนหนึ่ง และเป็นการแปลความหมายข้อเท็จจริง อีกส่วนหนึ่ง นอกจากนั้นแล้วจะพบเสมอเมื่อบุคคลได้เกิดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งหนึ่งแล้ว บุคคลนั้นมักจะต้องอ้างถึงการแสดงเหตุผล เพื่อสนับสนุน หรือปกป้องความคิดเห็นนั้น แต่การแสดงเหตุผลดังกล่าวเป็นเพียงผลที่เกิดจากความคิดเห็นเท่านั้น มิได้ชี้ให้เห็นทัศนคติที่แท้จริงแต่อย่างใดและเขากล่าวว่าความคิดเห็นบางอย่างเป็นผลของการแปลความหมายของข้อเท็จจริง และยังชี้ให้เห็นลักษณะของการแปลความหมายดังกล่าวขึ้นอยู่กับอิทธิพลของทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้น Maier สรุปว่า ความคิดเห็นชี้ให้เห็นถึงทัศนคติ และเราจะทราบทัศนคติได้จากการแสดงความคิดเห็นของแต่ละบุคคลในเรื่องนั้นๆ

ดังนั้นการศึกษาภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย ในสายตาของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ในครั้งนี้เพื่อทำให้ทราบถึงปัจจัยความสัมพันธ์ต่อการเกิดภาพลักษณ์ต่อกลุ่มชายรักชาย และทำให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และ เปิดเผยข้อมูลเพื่อให้เห็นมุมมองใหม่ๆของสังคมไทย

## ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตาของนิสิต และหาความสัมพันธ์ตามตัวแปรของปัจจัยด้านบุคคลและปัจจัยด้านสังคมของนิสิตต่อภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ปริญาตรี ภาคปกติ ได้แก่ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะเกษตร คณะสังคมศาสตร์ ซึ่งมีจำนวน รวม 4,126 คน จากการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 365 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบโควต้า (Stratified Simple Random Sampling) โดยการใช้ตัวแทนของนิสิตที่คำนวณได้ในแต่ละชั้นปีและแยกตามเพศเท่าๆกันเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามทดสอบ

ความเชื่อมั่นด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach ประมวลผล โดยเครื่องคอมพิวเตอร์ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

### สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้อธิบายและนำเสนอข้อมูลทั่วไปของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติไคสแควร์ (Chi - square) ใช้อธิบายความสัมพันธ์ปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ เพศ คณะที่กำลังศึกษา ระดับชั้นปีการศึกษา สถานภาพครอบครัว การพักอาศัยระหว่างการเรียน รายได้ของนิสิต และรายได้ของครอบครัวนิสิต กับ ภาวการณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิต

3. สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ระหว่าง ปัจจัยด้านสังคมซึ่งเป็นตัวแปรต้นกับภาวการณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิตซึ่งเป็นตัวแปรตามโดยวิธีวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) จากตัวแปรต้นที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากที่สุด ถึงตัวแปรต้นที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามน้อยที่สุด

สำหรับค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ .05

### ผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า นิสิตส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน 183 คน และเพศหญิง จำนวน 182 คน กำลังศึกษาในคณะสังคมศาสตร์ ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 3 ส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมดพ่อแม่อยู่ด้วยกัน พักอาศัยอยู่กับพ่อแม่ มีรายได้เฉลี่ย 5,000 - 7,000 บาทต่อเดือน มีรายได้ของครอบครัวมากกว่า 50,000 บาทต่อเดือน

2. ปัจจัยของนิสิตต่อภาวการณ์ของกลุ่มชายรักชาย พบว่า

2.1 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 3.09 หากพิจารณาเป็นด้านย่อยของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างรับรู้ข่าวสารจากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตมากที่สุด มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.86

2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 3.40 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าเกย์เป็นกลุ่มคนที่กล้าแสดงออกต่อหน้าสาธารณชนมากที่สุด มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.83

2.3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม .59 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจว่า เกย์จะมีสถานบันทิ้งโดยเฉพาะของพวกเขาเหมือนกันมากที่สุด มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ .89

2.4 ประสิทธิภาพปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม .40 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีประสิทธิภาพเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย คือ ท่านมีใครรู้จักเป็นเกย์มากที่สุด มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ .91 (ตารางที่ 1)

**ตารางที่ 1** ค่าเฉลี่ยและระดับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชายรักชาย

| ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชายรักชาย          | $\bar{X}$ | S.D. | ระดับ   |
|-----------------------------------------------|-----------|------|---------|
| การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย       | 3.09      | .75  | ปานกลาง |
| ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย            | 3.40      | .51  | ปานกลาง |
| ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย      | .59       | .18  | มาก     |
| ประสิทธิภาพปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย | .40       | .20  | น้อย    |

3. การมีภาพลักษณ์ต่อกลุ่มชายรักชายของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 3.95 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในข้อ 6 คือ เกย์สามารถอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างปกติ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 รองลงมาคือ ข้อ 4 เกย์ควรที่จะมีสิทธิหน้าที่ทางการทำงานเท่าเทียมกับบุคคลอื่นโดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 และกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในข้อ 1 คือ การเป็นเกย์ถือว่าไม่เป็นปัญหาสังคมน้อยที่สุด มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 (ตารางที่ 2)

**ตารางที่ 2** ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตาของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน (n=365)

| ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย                                           | $\bar{X}$ | S.D  | ระดับความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ |
|----------------------------------------------------------------------|-----------|------|------------------------------|
| 1.การเป็นเกย์ถือว่าไม่เป็นปัญหาสังคม                                 | 3.65      | 1.08 | มาก                          |
| 2.การเป็นเกย์สามารถได้รับการยอมรับจากสังคมได้                        | 3.95      | .82  | มาก                          |
| 3.การเป็นเกย์ควรมีสิทธิเท่าเทียมกับบุคคลอื่นๆในสังคม                 | 4.16      | .77  | มาก                          |
| 4.เกย์ควรที่จะมีสิทธิหน้าที่ทางการทำงานเท่าเทียมกับบุคคลอื่น         | 4.17      | .77  | มาก                          |
| 5.เกย์สามารถเปิดเผยความเป็นตัวตนให้สังคมรับรู้ได้                    | 4.09      | .79  | มาก                          |
| 6.เกย์สามารถอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างปกติ                         | 4.21      | .75  | มากที่สุด                    |
| 7.การเป็นเกย์เป็นผู้ที่ดูโดดเด่น เป็นที่สนใจของบุคคลทั่วไปภายในสังคม | 3.42      | .96  | มาก                          |
| ค่าเฉลี่ยรวม                                                         | 3.95      | .62  | มาก                          |

4. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคลกับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ผลการวิจัยพบว่า คณะที่กำลังศึกษา ระดับชั้นปีการศึกษา สถานภาพครอบครัว การพักอาศัยระหว่างการศึกา สถานภาพครอบครัว รายได้ของนิสิต และรายได้ของครอบครัวนิสิตไม่มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ เพศ มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายโดยนิสิตหญิงมีมุมมองต่อภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายดีกว่านิสิตชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 3)

**ตารางที่ 3** ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคลกับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

| ปัจจัยด้านบุคคล           | $\chi^2$ | p-value |
|---------------------------|----------|---------|
| เพศ                       | 35.786   | .016*   |
| คณะที่กำลังศึกษา          | 41.012   | .426    |
| ระดับชั้นปีการศึกษา       | 57.396   | .571    |
| การพักอาศัยระหว่างการศึกา | 34.762   | .705    |
| สถานภาพครอบครัว           | 32.084   | .999    |
| รายได้ของนิสิต            | 61.723   | .414    |
| รายได้ของครอบครัวนิสิต    | 61.644   | .417    |

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

5. การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า ตัวแปรที่มีอำนาจการทำนายความแปรปรวนของภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิตได้ดีที่สุดคือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย รองลงมา คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย และประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายตามลำดับ โดยมีค่าประสิทธิภาพการทำนาย ( $R^2$ ) เท่ากับ ร้อยละ 18.2 (ตารางที่ 4,5)

**ตารางที่ 4** ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยของตัวแปรทำนาย

| ตัวแปรทำนาย                                      | B     | SE.b  | Beta  | t     | p      |
|--------------------------------------------------|-------|-------|-------|-------|--------|
| ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย               | 0.305 | 0.062 | 0.251 | 4.913 | 0.000* |
| ประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย     | 0.701 | 0.152 | 0.225 | 4.607 | 0.000* |
| ความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย | 0.386 | 0.158 | 0.124 | 2.441 | 0.015* |

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

**ตารางที่ 5** ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ในการทำนายภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิต

| ตัวแปรทำนาย                                        | R    | R <sup>2</sup> | R <sup>2</sup> Change | F      |
|----------------------------------------------------|------|----------------|-----------------------|--------|
| ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย              | .377 | .113           | .111                  | 46.402 |
| ประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่องกลุ่มชายรักชาย | .410 | .168           | .164                  | 36.611 |
| ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย           | .426 | .182           | .175                  | 26.728 |

### อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์กลุ่มชายรักชายในสายตานิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตบางเขน ได้แก่ เพศ ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย ประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย โดยสามารถอภิปรายผลในแต่ละด้านได้ดังนี้

เพศมีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตบางเขน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศที่ต่างกันส่งผลต่อภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายที่แตกต่างกัน โดยทั้งเพศชายและเพศหญิงจะมีมุมมองเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายในระดับภาพลักษณ์ที่เป็นบวก แต่จะแตกต่างกันตรงที่เพศชายจะมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับกลุ่มชายรักชายน้อยกว่าผู้หญิง ซึ่งกลุ่มชายรักชายในปัจจุบันมีจำนวนที่เพิ่มขึ้นมากในสถาบันการศึกษา โดยเพศหญิงจะมีความใกล้ชิดกับกลุ่มชายรักชายมากกว่าเพศชาย จะมีการปรึกษากันไม่ว่าจะเป็นเรื่องเรียน เรื่องทั่วไป รวมถึงแพ้นต่างๆ แต่ในขณะที่เพศชายจะมีมุมมองเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายที่มีมุมมองบวกน้อยกว่าเพศหญิง เนื่องจากเมื่อผู้ชายคนหนึ่งมาสนิทสนมกับกลุ่มชายรักชาย สังคมก็จะมีการมองผู้ชายคนนั้นว่าเป็นกลุ่มชายรักชายไปด้วย จึงทำให้เพศชายบางคนมีความคิดและมุมมองเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายที่เป็นบวกน้อยกว่าเพศหญิง และมุมมองในเรื่องทั่วไปของเพศหญิงและกลุ่มชายรักชายจะมีลักษณะความคิดที่ค่อนข้างใกล้เคียงกัน และเมื่อมีกลุ่มชายรักชายเข้ามาอยู่ในกลุ่มเพื่อนจะทำให้กลุ่มดังกล่าวมีสีสันขึ้น ดังนั้นจึงทำให้เกิดมุมมองของนิสิตหญิงต่อภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายดีกว่านิสิตชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย พบว่า มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน กล่าวคือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายเป็นตัวแปรที่ทำนายได้ดีที่สุด และกลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นว่าเป็นกลุ่มที่กล้าแสดงออกต่อหน้าสาธารณชน และ เกย์มีบุคลิกและการแต่งกายที่ดี ดังนั้นจึงทำให้ความคิดเห็นส่งผลต่อภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิต ก็จะมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายมากขึ้นด้วย นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นที่กล่าวว่า ความคิดเห็นชี้ให้เห็นถึงทัศนคติ และเราจะทราบทัศนคติได้จากการแสดงความคิดเห็นของเขาในเรื่องนั้นๆ (อดิศักดิ์ ชื่นชู, 2542: 11) และอาจเป็นเพราะข้อคำถามในแบบสอบถามภาพลักษณ์ของ

กลุ่มชายรักชายในสายตานิสิตนั้นเป็นข้อคำถามเชิงบวกต่อกลุ่มชายรักชายทำให้ความคิดเห็นในการตอบคำถามในด้านนี้ของกลุ่มตัวอย่างส่งผลต่อการมองภาพลักษณ์ของกลุ่มตัวอย่างด้วย

ประสบการณ์เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน กล่าวคือนิสิตส่วนมากมีคนที่รู้จักที่เป็นเกย์และมีเพื่อนร่วมสถาบันที่เป็นเกย์ จึงทำให้มีโอกาสในการรับรู้และและสามารถที่จะใกล้ชิดกับกลุ่มชายรักชายมากยิ่งขึ้น ทำให้ส่งผลถึงความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในด้านบวกนอกจากนั้นผลการวิจัยยังสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาพลักษณ์ที่กล่าวว่า ภาพลักษณ์หมายถึงภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจของบุคคลที่มีความรู้สึกนึกคิดต่อองค์การสถาบัน และภาพในใจนั้นๆอาจจะได้มาจากประสบการณ์โดยตรงและประสบการณ์ทางอ้อม (จรัสลักษณ์ ผลบริบูรณ์เจริญ, 2542: 14)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตาของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน กล่าวคือ นิสิต มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายอยู่ในระดับมาก โดยที่นิสิตจะทราบว่าเกย์จะมีความสามารถในการทำกิจกรรมด้านศิลปะ และเกย์จะมีความสามารถด้านงานบริการ เช่นโรงแรม ด้านการบิน ฯลฯ โดย ซึ่งเมื่อนิสิตมีความรู้ความเข้าใจที่สัมพันธ์ต่อภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายก็จะส่งผลให้มีภาพลักษณ์ต่อกลุ่มชายรักชายที่ดีด้วยนอกจากนั้นผลการวิจัยยังสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาพลักษณ์ที่กล่าวว่าภาพลักษณ์หมายถึง ภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจของบุคคลที่มีความรู้สึกนึกคิดต่อองค์การสถาบัน และภาพในใจนั้นๆอาจจะได้มาจากประสบการณ์โดยตรงและประสบการณ์ทางอ้อม (จรัสลักษณ์ ผลบริบูรณ์เจริญ, 2542: 14)

สรุปโดยภาพรวมแล้วปัจจัย ด้านเพศ ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย ประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตาของนิสิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านเพศ ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย ประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และทำนายภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในด้านบวกของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับภาพลักษณ์และแนวคิดที่เกี่ยวกับความคิดเห็นกล่าวในข้างต้น

## ข้อเสนอแนะ

### ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ควรมีการศึกษาวิจัยในส่วนของข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อให้ข้อมูลลึกกว่านี้อาจใช้การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ ทำให้ได้ข้อมูลในส่วนของคุณภาพเพียงระดับหนึ่ง ซึ่งหากมีการวิจัยโดยใช้ข้อมูลในเชิงคุณภาพที่ลึกกว่านี้ ก็จะเป็นการขยายองค์ความรู้ด้านทัศนคติเกี่ยวกับภาพลักษณ์กลุ่มชายรักชายในสังคมไทยได้มากขึ้น

### ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากการศึกษาวิจัยภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในครั้งนี้ประชากรที่เลือกนั้นเป็นกลุ่มนิสิต

ระดับปริญญาตรีภาคปกติ ซึ่งเป็นประชากรกลุ่มเล็กๆ ในสังคมไทย จึงมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายที่ใกล้เคียงกัน หากประชากรที่ใช้ในครั้งต่อไปเป็นประชากรที่มีความหลากหลายมากกว่านี้ อาจจะทำให้ความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายมีความหลากหลายมากขึ้นตามไปด้วย

2. ควรศึกษากลุ่มประชากรให้หลากหลายมากกว่าเดิม โดยเพิ่มคณะอื่นๆ เช่น คณะทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ ฯลฯ เพื่อให้ได้มุมมองที่กว้างยิ่งขึ้น

3. ควรศึกษาวิจัยภาพลักษณ์ในสังคมวัฒนธรรมต่างๆ เช่น กลุ่มหญิงรักหญิง กลุ่มคนในชนบท กลุ่มคนในเมือง กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ เป็นต้น เพื่อเป็นการเปิดแนวทัศนคติมากยิ่งขึ้นรวมทั้งเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีและการยอมรับความเป็นบุคคลของแต่ละคนที่แตกต่างกันให้เพิ่มมากขึ้น

### บรรณานุกรม

- จรัสลักษณ์ ผลบุญเรือนเจริญ. 2542. **ภาพลักษณ์ของบริษัทจัดหางานเอกชนกับการใช้บริการของผู้จัดงาน**. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตรพัฒนาการ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. นครศรีธรรมราช. “รักร่วมเพศ.” **จุลสารศูนย์สุขวิทยา**, (7 ธันวาคม 2526) : 18-23.
- ประสพ รัตนกร. 2513. **จิตวิทยาน่ารู้**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยเทิดธรรม.
- พงษ์เทพวรกิจโกศาทร. 2537. “ความรู้เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์”. **ภาพพจน์นั้นสำคัญยิ่งกับการประชาสัมพันธ์กับภาพพจน์**.
- เพ็ญมาส กำเนิดโชน. 2528. **การยอมรับของครูต่อนักเรียนเกย์ ศึกษาเฉพาะกรณีข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมในกรุงเทพมหานคร 6 โรงเรียน**. วิทยานิพนธ์สังคมวิทยาและมานุษยวิทยามหาบัณฑิต สาขาสังคมวิทยา, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รักใจ จินตวิโรจน์. 2524. **การนำเสนอภาพชายรักชายร่วมเพศในภาพยนตร์ไทยและอเมริกัน**. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสื่อสารมวลชน, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุ่งกานดา พงศ์ธกุลพานิช. 2547. **ความคิดเห็นของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่อพวกรักร่วมเพศ: กรณีศึกษา กลุ่มโรงเรียนที่ 1 ของกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์สงเคราะห์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุวรรณา แซ่เฮ้ง . 2542. **ภาพลักษณ์คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามทัศนะของอาจารย์และนิสิต คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการอุดมศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อดิศักดิ์ ชื่นชู. 2542. **ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อวิธีการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ: ศึกษากรณีประชาชนในเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อดุลย์ ดันเจริญ. 2526 . **ปัญหาทางสังคม**. กรุงเทพมหานคร :โอเดียนสโตร์.
- อริน พินิจวรวัชร. 2527. **การใช้เรื่องรักร่วมเพศในนวนิยายไทย พ.ศ. 2516 – พ.ศ. 2525**. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.